

documentació del segle XVII sobre el pont de sant agustí

per
ENRIC MIRAMBELL i BELLOC

L'objectiu d'aquest treball és donar a conèixer uns documents notarials de les darreries del segle XVII que ens aporten noves dades sobre el pont de Sant Agustí, dades que no consten en els *dos treballs fonamentals que tracten dels ponts de la ciutat de Girona*, publicats fins avui (1).

En el protocol del notari de Girona, Pere Roselló, corresponent a l'any 1692 (2) hi consten documents, referents a l'esmentat pont, els quals ara comentarem i transcriurem.

El primer consisteix en unes capitulacions establertes el dia 7 de març de l'indicat any 1692, entre el convent de Sant Agustí, per una part i per l'altra part el mestre constructor Bartomeu Soriano. El convent està representat pel seu Prior el Pare Nicolau Mir, i els membres de la comunitat que es relacionen, tots ells convocats a toc de campana.

El mestre Bartomeu Soriano era natural de Sant Pere de Riudevittles, Bisbat de Barcelona i aleshores residia a Girona.

En el conveni que estem comentant, el mestre Soriano s'obliga a construir els fonaments, cartabons i tota la restant obra del nou pont de pedra que ha d'unir el portal de l'Argenteria amb el pati que hi ha davant el temple del convent de Sant Agustí; d'acord amb el plànol dibuixat en un pergami, fins a la línia de dit dibuix assenyalada amb tres P. L'esmentat plànol no acompanya el document, i en aquests moments és molt poc probable que es conservi enlloc.

Es fixa com a data d'acabament de l'obra el dia de Sant Miquel, 29 de setembre, de l'any 1693. Se li dona per tant un plaç d'any i mig.

Si en tal data l'obra no s'ha acabat, el convent la podrà fer acabar, a càrrec del mestre Soriano. A no ser que la causa sigui per invasió d'exèrcit enemic o altra causa no imputable al mestre constructor.

El mestre es compromet a tenir acabada la part d'obra que surt fora del riu abans del darrer dia d'agost de 1693. Si, per no haver-ho fet, un aiguat perjudiqués l'obra, la reparació anirà a càrrec del mestre Soriano.

S'obliga també a aprofundir dues canes els fonaments a senyalats amb la lletra A en l'esmentat plànol, a no ser que abans de les dues canes trobés roca o terra ferma. I si troba aigua dintre les dues canes, haurà d'aprofundir

- (1) **Girona: rius, ponts, aiguats.** Per Ramon Alberch i Fugueras, et al. Ajuntament de Girona. 1982. COSTA PARETAS, M.ª Mercè. **Els antics ponts de Girona**, a ANNALS DE L'INSTITUT D'ESTUDIS GIRONINS, XXII (1974-1975), p. 131-148.
- (2) Arxiu Històric Provincial de Girona. Manual del notari Pere Roselló, any 1692; notaria 8, núm. 522.

sis pams per dintre l'aigua i, si després troba sorra, haurà d'enfondir el fonament amb dues fileres d'estaques de roure, posades dites estaques a un pam de separació una de l'altra.

Els fonaments pujaran fins a flor d'aigua i es regularan amb els cartabons i els segons fonaments assenyalats en el plànol amb la lletra **B**.

Es compromet a realitzar els cartabons i la resta de l'obra que excedeix de la muralla, de pedra picada, i lligar els perfils de l'arc amb els dels cartabons i els dels cartabons amb els de la muralla fent-hi unes lligades de dues en dues filades de pedra.

Es tractava com veiem d'un pont de pedra, d'un sol arc. L'accés per la banda de l'Argenteria estaria encaixat entre altres construccions, i lligat amb la muralla, mentre que per la part de Sant Agustí tindria un accés protegit per unes baranes.

S'obliga també a apuntalar les cases de l'Argenteria que es vegin afectades pels fonaments del pont, i respon de que els fonaments de dites cases no quedin perjudicats per l'obra a realitzar.

Es convé que tots els materials i l'instrumental necessaris per a la realització de l'obra els aportarà el mestre constructor.

Per la seva part, el convent s'obliga a pagar al mestre Soriano la quantitat de 3.150 lliures distribuïdes en els següents terminis: 1.650 lliures en el moment de començar l'obra; mil lliures el dia de Nadal de l'any 1692; i les restants 500 lliures el dia de Sant Miquel, 29 de setembre, de l'any 1693, data en què l'obra ha d'haver-se acabat. En cas que l'obra finalitzi abans del termini fixat es pagarà al mestre Soriano el darrer plaç en el moment d'entregar-la perfectament acabada.

Si les avingudes del riu perjudiquessin les obres, sempre que el mestre constructor les hagués realitzades en la forma i terminis convinguts, els desperfectes els pagaria el convent.

El conveni dona una idea bastant clara de com hauria estat el nou pont. Si a més ens hagués arribat el plànol a què es fa referència en algunes clàusules del conveni, tindríem un coneixement complet d'aquesta obra, que d'haver-se portat a terme hauria tingut una considerable importància en la vida gironina.

Després d'establir-se l'esmentat conveni, el mestre Soriano comença les gestions prèvies per endegar l'empresa. El dia 24 del mateix mes de març fa l'encàrrec de la pedra als picapedrers de Girona, Antoni Cisterna i Josep Hospital.

En el conveni entre el mestre constructor i els picapedrers, aquests es comprometen a fer seixanta canes, cana més cana menys, de pedra picada, de les quals quinze hauran d'ésser d'arc.

Especifica el tamany i les característiques que hauran de tenir totes les pedres.

El transport de les pedres es farà a càrrec del mestre Soriano; però els picapedrers es comprometen a ajudar a carregar-les.

Una tercera part de l'encàrrec s'haurà de lliurar abans de la festa de Cinquagesma i la resta per tot el mes d'agost de l'any 1692.

El mestre Soriano es compromet a pagar als esmentats picapedrers la quantitat de 307 lliures i 10 sous; a raó de 4 lliures i 10 sous per cada cana de pedra de carreu, i 7 lliures per cada cana de pedra d'arc. El pagament es farà en la forma següent: 100 lliures el dia en què es fa el present conveni; altres 100 lliures en el moment en què s'hagin lliurat 30 canes de pedra; i la resta en acabar-se l'obra.

El 10 d'abril del mateix any, i en document autoritzat pel mateix notari que ho féu amb els anteriors, el mestre Soriano convé amb el pagès Miquel Simon, que habitava en el veïnat de Montjuïc, parròquia de Sant Feliu, el transport de la pedra i calç necessàries per a l'obra del pont, des del lloc d'origen fins al peu de l'obra.

El preu del transport es fixa en 265 lliures. La meitat d'aquesta quantitat se li paga en el mateix acte, firmant àpoca, que queda protocolitzada a continuació de l'escriptura de conveni. La resta es pagarà en dos terminis; el primer quan l'obra contractada es trobi en la meitat de la seva execució, i el segon quan s'hagi acabat totalment el treball.

Signats aquests convenis començaren els treballs de fonamentació, i el dia 13 d'agost del mateix any 1692 s'estén una nova acta notarial de comprovació dels treballs realitzats i de col·locació de la primera pedra.

En l'esmentada data es feren presents en l'areny del riu Onyar, en el lloc on s'han de construir els fonaments del nou pont, i de la banda de l'Argenteria, el mestre Soriano i els representants de la comunitat de frares agustins, presidida en aquesta ocasió per Fr. Joan Troc. També hi assisteixen el General Carles Sucra, governador de la ciutat, Esteve Sala i Caramany, donzell, i el cirurgià Pau Miró, així com un gran nombre de persones.

El mestre Soriano manifesta que no obstant tenir obligació d'aprofundir els fonaments sis pams, d'acord amb el que s'establí en el contracte del 7 de març; per a més seguretat ha aprofundit deu pams, tal com es pot comprovar, per una estaca de deu pams que col·locada dreta dintre el fonament queda coberta per l'aigua.

El testimoni Pau Miró assegura que ell va veure fer la comprovació de la profunditat dels fonaments.

El mestre de cases Joan Alesmes, designat per la comunitat de religiosos, ha mesurat i ca-

nat els fonaments en presència de tots els circumstancs, i ha trobat una fondària de nou pams. Constatat això, es col·loca la primera pedra dels fonaments.

Amb aquesta acta la documentació notarial que he consultat ens dona la darrera informació sobre el tema. Però l'Arxiu Municipal ens proporciona la consulta d'algun altre document, que ens aporta informació complementària al tema del pont projectat.

En la reunió del Consell General de la ciutat, celebrada el dia primer de gener de 1692 es presenta una carta del Pare Nicolau Mir, Prior del Convent de Sant Agustí, en petició d'ajuda econòmica per a la construcció del pont de pedra que haurà d'unir la plaça de davant l'església de Sant Agustí, amb el portal de l'Argenteria.

Fonamenta la petició en les dificultats de tota mena que ha passat el convent, ja des del moment de la seva fundació, i que dona ja per conegudes per part dels Jurats. Es refereix a una part d'edifici de nova construcció que havia de resoldre la situació precària dels religiosos; però que ha estat utilitzada per a allotjament de tropa, amb tots els inconvenients que això comporta per a la comunitat, sense descomptar els d'ordre sanitari.

Considera que la construcció del pont promocionarà la vida del convent, en facilitar la seva comunicació amb la ciutat, la qual cosa portarà una major concurrència als actes i cerimònies que els religiosos organitzen, com també una major quantitat d'almoines i donatius, que facilitaran el manteniment de la comunitat.

També argumenta que el nou pont servirà d'important element per a la defensa de la ciutat, en un lloc poc reforçat.

Demana la quantitat de 300 dobles que no és ni de molt el cost total de l'obra (3).

El Consell acorda concedir les 300 dobles sol·licitades; però no a títol de caritat, sinó aplicant-les concretament a la fàbrica del pont. Així es determina entregar 100 dobles en el moment de col·locar els xindris; una segona aportació d'altres 100 dobles en acabar-se la meitat de l'arc; i les restants en quedar l'obra totalment acabada.

El dia 5 del mateix mes de gener, el Pare Prior dirigeix als Jurats una carta d'agraïment, extraordinàriament expressiva (5), a la qual els Jurats donen resposta el dia 9 (6).

El dia 31 de maig del mateix any es reuneix la Junta de Guerra de la ciutat i estudia la proposta dels Jurats, en el sentit que per haver-se de construir el nou pont de Sant Agustí quedarà afectada la claveguera general que passa a tocar el portal de l'Argenteria, i es decideix que es canviï el traçat de l'esmentada claveguera. Es determina que l'obra es contracti a prev fet i a càrrec de la ciutat (7).

Aquestes són les notícies documentals que fins ara ens han proporcionat els nostres Arxius, sobre la construcció del pont de pedra de Sant Agustí. Projecte que hem de suposar no es va realitzar, més que en una molt petita part. En els primers anys del segle XVIII, ja es tracta de la construcció d'un altre pont en el mateix lloc. Si el projecte de 1692 s'hagués portat a terme en la forma prevista, no tindria sentit que al cap de tant pocs anys es projectés ja un altre pont per substituir una obra que hauria estat molt sòlida i persistent. Un pont totalment de pedra, d'un sol arc, amb uns estreps ben fonamentats, hauria tingut una durada de molts anys.

La documentació que podem aportar només ens parla de projectes, d'uns treballs de fonamentació en la part de l'Argenteria i de la col·locació de la primera pedra. També ens consta que el constructor, el mestre Soriano, va pagar unes quantitats als picapedrers i al transportista dels materials. Cap més notícia no hem trobat sobre el seguiment de l'obra ni de cap més pagament. Tot ens fa pensar que l'obra no es va portar a terme.

La documentació aportada, encara que es refereix a una obra molt probablement frustrada, ens dona a conèixer detalls ben interessants de la forma en què es planejà la construcció d'un pont, que d'haver-se construït hauria fet un gran servei a la vida ciutadana, i potser encara avui podríem admirar com una construcció d'un valor històric i fins i tot artístic.

En nom de nostre Señor Deu sia amen.

De y sobre la construcció del pont de pedra fahedor en lo riu de Onyar den del portal de la Argenteria al pati es davant la isglesia y junt al convent de Sant Agustí de la present ciutat

(3) Arxiu Històric Municipal de Girona, Manual d'Acords, any 1692, fol. 7.
(4) Arxiu Històric Municipal de Girona, Manual d'Acords, any 1692, fol. 10.
(5) Arxiu Històric Municipal de Girona, Manual d'Acords, any 1692, fol. 44 v.º.

(6) Arxiu Històric Municipal de Girona, Manual d'Acords, any 1692, fol. 45 r.º.
(7) Arxiu Històric Municipal de Girona, Manual d'Acords, any 1692, fol. 333.

pont de sant agusti

de Gerona per y entre lo Rnt. Pare Prior y convent de Sant Agustí de dita present ciutat com baix se dira convocat y congregat de una part y Barthomeu Soriano mestre de cases de la vila de Sant Pere de Riudavilla, bisbat de Barchinona, vuy habitant en Gerona, de part altre es estada feta, pactada y jurada la capitulació y concordia baix escrita següent:

E primerament es pactat y concordat que lo dit mestre Barthomeu Soriano hage com ab the nor del present se obliga y conve y promet a dit molt Rnt. Pare Prior y convent de Sant Agustí *fer construir y fabricar los fonaments, cartabons y tota la demás part de obra del dit del modo y forma designa y esta contengut en la trassa feta y designada en un pergami fent y perficionant dita obra fins a la linea se troban esculpidas tres Pens la qual obra ha de fer ab los pactes y declaracions següents.*

Primo se obliga dit mestre Barthomeu Soriano tenir feta tota la sobredita obra per de assí lo die y festa de Sant Miquel del mes de setembre del any mil siscents noranta tres. I sempre y quant dins dit termini no fos acabada y perfeta dita obra a les hores puga lo dit convent a gastos de dit mestre acabar la obra que ell es obligat fer si ja no era que lo no haverla acabada en dit termini fos per ocasió de invasió dels enemichs o per altres causes involuntaries que en aqueix cas puga esparar lo temps oportú.

Item se obliga de las parts de la obra que hixan fora del riu tenir la una feta per tot lo mes de agost del any mil siscents noranta tres. Declarant que en cas que per no esser fetas en dit temps rebessen algun dany ab alguna evinguda de riu que aleshores y en dit cas hage de reparar dit mestre Soriano a sos propis gastos.

Item se obliga a profundar dos canas los fonaments assenyalats ab la lletra A sino es que antes las dos canas trobas rocha o terra ferma que *en aqueix cas no hage de profundar mes y en cas trobe aygua antes de ditas dos canas de fonament que aleshores tinga de profundar dits fonaments sis palms dintra de la aygua y si la aygua dona lloch una cana y en cas que profundats los dits sis palms se trobave sorra en aqueix cas sie obligat dit mestre posar en dit fonament dos fileras de estacas de roure al devant tota la circumferencia y redondes del fonament dels cartabons y arch posant ditas estacas de distancia de un palm de la una al altre.*

Item es pujaran y se obliga pujar los dits fonaments fins a la flor o cara del aygua y de aquí regurarlos ab los cartabons y los segons *fonaments assenyalats ab la letra B de dita trassa.*

Item se obliga ha fer los cartabons y demes de la obra ix fora de las murallas de pedra picada del modo que consta en dita trassa y lligar

los perfils del arch ab los dels cartabons y los dels cartabons ab los de la muralla fent per asso unas lligadas de dos en dos filadas de pedra y que las lligadas no disten la una de laltre de mes de quatre palms.

Item se obliga fer los fonaments com se assenjala en la trassa dende la lletra A a la lletra C, I los fonaments de la barana hagen de arribar fins a la distancia que assenjala a la lletra T. Entenent los fonaments de la barana de la part del convent perque de la part de la ciutat de la barana a dintre noy ha de haver baranes.

Item se obliga apuntalar las casas de la part de la ciutat quant en ellas se hagen de obrir los fonaments I si los del pont hauran de esser mes fondos se obliga a sospedrar los fonaments de las ditas casas a sos propis gastos y a tota diligencia sua y a reparar també a sos gastos lo dany que podria resultar a ditas casas per falta sua.

Item que tot lo pertret y les demes coses necesaries per la construcció y fabrica de dita obra hage de esser y correr a carrech y per compte de dit mestre Soriano sens que lo convent sie obligat en donarli cosa alguna sino lo que baix se dira.

Item es pactat y concordat que lo Molt Rvt. Prior y convent hage y sie obligat donar y pagar a dit mestre Barthomeu Soriano per lo treball y manufactura y per tot lo que alt se hes obligat fer per respecte y ocasió de dita fabrica tres mil cent cinquanta lliures moneda Barch. en esta forma ço es mil siscentas cinquanta lliures al comensar de posar ma a la obra y treball de dita fabrica. Y mil lliures per lo die y festa de Nadal del Señor proxim vinent. Y les restants sinch-centes lliuras a compliment de ditas tres mil cent cinquanta lliuras per lo die y festa de Sant Miquel a vint y nou de setembre mil siscents noranta tres. En lo qual die es pacta haver de estar acabada dita obra. Declarant que si antes de dit die fos acabada y perfeta tota dita obra se li hage de donar dita ultima paga lo dit die que sera acabada y perfeta.

Item es pactat que lo dit molt Rnt. Pare Prior y convent hage com se obliga en cas que lo riu donas algun dany a la obra haventla feta dit mestre dins los terminis que alt se li han assenyalats o estant actualment fent-la dins dits terminis refer y pagar lo dit dany se haura causat a la obra per respecte de dites vingudes de dit riu sots la obligació baix escrita.

E finalment.

Et ideo nos dictae partes videlicet pro una nos Prior et conventus monesterii divi Augustini Gerunde videlicet fr. Nicholaus Mir S. T. Lector

Prior fr. Philippus de Monfar predicator superior, fr. Alexis Carles, fr. Paulus Alemany, fr. Johannes Troch, fr. Agustinus Amer, fr. Didacus Florensa lector, fr. Thomas Falques predicator et lector, fr. Hyacinthus Casellas, sacerdotes, fr. Hieronymus Boxeda, fr. Salvator Vidal et fr. Joannes Casals, omnes religiosi conventuales dicti conventus convocati et congregati de mandato nostro dicti Prioris ad tactum campanae capitularis ut moris est, in aula dicti prioris ubi alias pro similibus et aliis comunibus, actibus et negotiis dicti conventus peragendis soliti sumus convocari et congregari tanquam major et sanior pars et plus quam duae partes religiosorum in dicto conventuantium conventum iamdictum facientes celebrantes et representantes facereque celebrare et representare asserentes et extra dictam convocationem fr. Franciscus Pere, fr. Laurentius Tallander et fr. Antonius Mir predicatorum et conventuales ejusdem conventus et pro alia parte dictus Bartholomeus Soriano laudantes, approbantes, rethificantes et confirmantes precertam capitulationem et concordiam et omnia et singula in eadem contenta, convenimus et prometimus una pars nostrum alteri et nobis ad invicem et vicissim predicta omnia et singula prout ad utramque partem nostrum se referunt ac pertinet et spectat attendere servare et complere videlicet ego dictus Bartholomeus Soriano sub scriptura et pena tertii; post tamen requisitionem decem dierum; salario procuratoris *intus Gerundam decem solidorum extra vero eandem viginti solidorum barch.* pro die, ultra sumptus, de quibus credatur, insuper Stephanus Sala y de Caramany, Josephus de Rovira, domicelli, Gerundae domiciliati, et Josephus Gargallo y Matheu magister domorum Gerunde habitator frater dicti Bartholomei Soriano ex latere materno gratis precibus instituimus nos in predictis fideiussores prometimus teneri et in omnibus et una cum dicti principali et suis et sine. Et pro hiis obligamus scilicet nos dicti Bartholomeus Soriano et Josephus Gargallo y Matheu persona nostras et omnes simul et insolidum omnia et singula bona et iura nostra et nostrorum et cuiuslibet nostrum insolidum mobilia et immobilia. Renun, beneficiis et juribus dividendarum et cedendarum actionum novarum constitutionum, Epistoleque Divi Adriani, et consuetudini Barchinone. Et nos dicti fideiussoris legique prius conveniatur principalis quam fideiussor et Nos dicti Stephanus Sala y de Caramany et Josephus de Rovira privilegio militari; et omnis insimul gratiis; cessione bonorum, foro, submittimus, cum facultate variandi, ceterum constituimus procuratores fiat ut in aliis usque largo modo. Et nos dicti Prior et conventus obligamus bona redditus et iura dicti conventus mobilia, prometimus ad invicem et juramus.

Actum Gerundae et in loco convocationis predictae die septima martii MDCLXXXII.

Testes de firmis dictorum Reverendorum D. Patris Prioris et ceterorum religiosorum superiorum convocatorum et dicti Bartholomei Soriano qui in dicta convocatione insimul firmarunt dicto die sunt Jacobus Casanoves y Moret scriptor, et Matheus Peig studens Gerundae. Testes firmae dicti Josephi Gargallo y Matheu fideiussoris qui firmavit Gerundae die decimatertia predictorum mensis et anni sunt dictus Jacobus Casanoves y Moreto et Gislenus Martorell scriptores Gerundae. Testes vero firmae dictorum Illustrium Stephani Sala y de Caramany et Josephi de Rovira fideiussorum qui insimul firmarunt et jurarunt Gerundae die decima septima eorundem mensis et anni sunt Baudilius Recasens et dictus Jacobus Casanoves y Moreto scriptores Gerundae.

(Manual del notari Pere Rosselló; any 1692; notaría 8, número 522).

II

En nom de nostre Señor Deu sie Amen.

De y sobre la pedra picada de carreu y arch que se haurá de fer per la construcció y fábrica del pont de pedra fahedor en lo riu de Onyar des del portal de la Argenteria al pati es devant la iglesia y junt al convent de Sant Agustí de la present ciutat de Gerona per y entre Barthomeu Soriano mestre de cases de la vila de Sant Pere de Riudevittla bisbat de Barcelona vuy habitant en Gerona, de una part y Antoni Cisterna y Joseph Hospital tots picapedres de la present ciutat de Gerona son estat fets pactats firmats y jurats los pactes baix scrits y següents.

E primerament es pactat e concordat que los dits Antoni Cisterna y Joseph Hospital se obligan convenen y prometen al dit mestre Barthomeu Soriano fer y fabricar sexanta canas, cana mes o maneo de pedra picada es a saber quinsa canas de pedra de arch y les restants quaranta sinch canas de carreu de alsada quiscuna pedra tant de carreu com de arch de dos palms tirant quiscuna cana trenta dos palms de cana que a palms quadrats tiraria sexanta quatre palms.

Item es pactat e concordat que los dits Antoni Cisterna y Joseph Hospital hagen de fer totas las pedras de arch de aciento de sis y de vuyt palms que entren dins la paret y los llits plans del millor modo se puga passant un poc la boxarda y los carreus hagen de esser boxardats del llit de dalt y de baix y de la cara fent los llits pertanents.

Item es pactat que los dits Antoni Cisterna y Josep Hospital hagen de ajudar a carregar tota la pedra se haura de aportar a la part ahont se fara dita fabrica del pont pagant los ports dit mestre Barthomeu Soriano.

pont de sant agusti

Item es pactat que dit Antoni Cisterna y Joseph Hospital hagen de donar a dit mestre Soriano tota la pedra borda que traurá de dits archs y carrechs anantla a sercar dit Soriano a sos gastos.

Item es pactat y concordat que hagen de tenir fetas ditas sexanta canas de pedra en esta forma ço es vint y dos canas per lo die y festa de Sant Cogesma y las restants quaranta vuyt canas per tot lo mes de agost proxims respective vinents.

Item es pactat y concordat que lo dit mestre Barthomeu Soriano hage y sie obligat donar y pagar a dits Antoni Cisterna y Joseph Hospital per lo treball de tot lo que altre ha dit y se son obligats a fer per ocasió de dit pont trescentes set lliures deu sous barch., a quatre lliures deu sous per quiscuna cana de pedra de carreu y set lliuras per quiscuna cana de pedra de arch, pagadoras ditas trescentes set lliures deu sous en esta forma ço es cent lliures lo die present, altres cent lliures quan tindran fetas trenta canas de dita pedra picada y les restants cent set lliures deu sous quan sera acabada dita obra. Per les quals coses attendrer servir y complir obliga sa persona y bens axí mobles presents y esdevenidors ab totes renunciacions necessaries llargament en deguda forma y ab jurament.

E finalment.

Et ideo nos dictae partes laudantes, approbantes, rettificantes et confirmantes predictam capitulationem...

Actum Gerundae die XXIIII martii MDCLXXXII. Testes...

(Notari Pere Roselló, 1692; notaría 8, número 522).

III

En nom de nostre Señor Deu sie Amen.

De y sobre les coses baix escrites per y entre Barthomeu Soriano mestre de cases habitant en Gerona de una part y Miquel Simon pages del veynat de Montjuich parroquia de Sant Feliu de Gerona de part altre es estat feta, firmada y jurada la capitulació següent:

E primerament es pactat que lo dit Miquel Simon hage com ab thenor del present se obliga e convé y promet a dit mestre Barthomeu Soriano present y als seus aportar o fer aportar a peu de obra tota la pedra tant picada com sens picar y la cals sens amarrar que dit mestre Barthomeu Soriano haura menester y entrara en la fabrica que ha empresa fer e fabricar del pont que novament se ha de construir des del portal de la Argenteria al portal del pati es devant la esglesia

del convent de Sant Agustí de la, present ciutat segons thenor del acte de capitulació feta entre lo Pare Prior y convent de Sant Agustí de dita present ciutat y ell dit mestre Barthomeu Soriano rebut en poder del notari baix escrit a set de març prop passat donant dit mestre Soriano a dit Simon la pedra a carragador. Declarant que sempre y quant dit Simon no tingues lo compliment de dita pedra y cals totes les ocasions que per dit effecte sera menester puga dit mestre Soriano ferla aportar a gastos de dit Simon lo que promet attendrer, servir y complir sots las obligacions baix escrites.

Item es pactat y dit mestre Barthomeu Soriano hage com ab thenor del present conve y promet donar y pagar a dit Miquel Simon y als seus per los ports y treball de aportar o fer aportar tota la dita pedra y cals dos centas sexanta sinch lliures barch. pagadoras en esta forma es a saber la mitat que son cent trenta dos lliures deu sous ara de comptants en presencia de notari y testimonis com en la apocha que apart ne firmara se contindra. Y la restant mitat ab dos iguals pagas la una es a saber en esser la fabrica del preu fet de dit mestre Soriano mitg feta y la ultima paga acabada y finida la fabrica de dit preu fet de dit mestre Soriano. Lo que promet attendrer servir y complir sots la obligació baix escrita.

E finalment.

Et ideo nos dictae partes...

Actum Gerundae die X aprilis MDCLXXXII. Testes...

(Segueix època de recepció de 132 lliures, deu sous, primera entrega del convíngut per al trasllat de la pedra).

(Notari Pere Roselló, any 1692, notaría 8, número 522).

IV

Die XII augusti MDCLXXXII in Jacobi Casanoves y Moreto scriptoris in notaria publica Gerundae substituti his vice mei notarii infrascripti interessentis et testium videlicet Baltazaris Vardalet passamanerii et Gisleni Martorell scriptoris Gerundae ad haec vocatorum et rogatorum presentia et audientia Bartholomeus Soriano magister domorum Gerundae habitator existens personaliter constitutus in Arenali rivi Undaris et in loco assignato a parte vici de la Argenteria ad construendum fundamenta pro fabrica et constructione pontis monasterii Sancti Augustini presentis civitatis qui de proximo est construendus in dicto rivo Undaris, in presentia reverendorum Patrum fratris Joannis Troc, pre-

sidentis, fr. Joannis Amer predicatoris, fr. Thomae Falques predicatoris, fr. Agustini Amer sacerdotum, fr. Hieronymi Boxeda coristae, fr. Salvatoris Vidal et fr. Joannis Casals omnium religionum dicti monasterii et conventus Sancti Augustini ac etiam in presentia Admodum Illustris Don Caroli Sucra Generalis tormentorum belli et Gubernatoris presidii presentis civitatis, Illustris. Stephani Sala y de Caramany domicelli, et Pauli Miró chirurgi, et aliorum in multitudini copiosa requisivit dictum scriptorem ut supra interessentem quatt. instrumentum conficeret et in actis continuaret sequentia: videlicet acte com encara que ab lo acte de capitulació entre lo molt reverent Pare Prior y convent de dit monestir de Sant Agustí de una part y mí dit Barthomeu Soriano de part altre feta y firmada en poder del notari baix escrit a set de mars propassat, sobre lo fer construir e fabricar los fonaments, cartabons y tota la demás part de la obra designada en lo dit acte de capitulació y trassa en ella mencionada hage promés y me sie obligat profundar dos canas los fonaments senyalats en la lletra A de dita trassa si no es que antes de les dos canas trobás rocha o terra ferma que en aqueix cas no tingués de profundar mes y en cas trobas aygua antes de ditas dos canas de fonament que a les hores tingues de profundar dits fonaments sis palms dintra de la aygua y si la aygua donava lloch una cana y en cas que profundats los dits sis palms se trobave sorra en aqueix cas fos obligat posar en dit fonament dos fileres de estacas de roure al devant tota la circumferencia y redondes de dit fonament. I no obstant no tenir jo obligació havent trobat com he trobat aygua de profundar

dit fonaments mes dels sis palms dins dita aygua y donant lloch una cana ab tot per a mes complir a ma obligació he fets profundar dits fonaments deu palms endins de la aygua com ne pot fer fe dit señor Pau Miro cirurgia quis trobà present en la ocasió que profundant dits fonaments se comensà trobar aygua y se troba assí ara també present y ha vist una estaca de llargaria de deu palms que estant dreta dins dit fonament la cobria la aygua. Et dictus Paulus Miro ibidem presens dixit que es veritat que ell se trobava present en la ocasió que profundant dits fonaments comensaren a trobar aygua y veu tambe una estaca que trobaren que treya lo cap a la flor de la aygua y ha vist profundats dits fonaments tot lo que estava posada en fondo dita estaca que te de llargaria deu palms y en continent Joan Alesma mestre de cases de Gerona elegit per part de dits religiosos de dit convent de Sant Agustí ab acistencia y interessencia del dit Illustre Esteve de Sala y Caramany ha midits y canats los dits fonaments en presencia de tots los sobredits y ha trobat tenir den de la flor de la aygua fins al fondo nou palms de que ha fet relació a dit substitut del notari baix escrit en presencia dels testimonis y successivament se ha posada la primera pedra per la fabrica y construcció de dit fonaments. De quibus fuit petitum presens publicum confici instrumentum a me huiusmodi notarii. Quae fuerunt acta Gerundae anno, mense, die et loco quibus supra presentibus dicto scriptore ut supra interessente et pro testibus superius nominatis ad predicta vocatis.

(Protocol del notari Pere Roselló, 1692, notaria 8, n.º 522).

pont de sant agustí